ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 41.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 24-го Мая — 1838 — Wilno. Wtorek. 24-go Maja.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

Пишутъ изъ Берлина отъ 20 Мая: ,, Когда узнали, что Ея Величество Императрица Россійская 19 числа прибудетъ въ родимый городъ, несмотря на продолжительную дурную погоду, собралось вчера множество жителей нашего города вокругъ Франкфуртскихъ воротъ и по всей дорогѣ до Королевскаго замка. Ея Величество съ Ея Импер. Высочество Великою Княжною АЛЕКСАНДРОЮ третьяго дня вечеромъ прибыла въ Мюнхенбергъ, гдѣ уже за день предъ симъ находились Ихъ Имп. Высоч. младшіе Великіе Князья НИКОЛАЙ и МИХАИЛЪ НИКОЛАЕВИЧИ и ожидали Августѣйшей своей Матери. Вчера утромъ Ихъ Кор. Выс. Кронпринцъ, Принцы Вильгельмъ Карлъ и Албрехъ выѣхали въ Мюнхенберхъ на встрѣчу Автустѣйшей Сестрѣ своей. Его Вел. Король отправился на встрѣчу любезной дечери до Фридрихсфельда, гдѣ находились: Императрица, Ея Высокія Сестры, Великая Герцогиня Мекленбургъ-Шверинская и Принцесса супруга Принца Фридриха Нидерландскаго. Его Величество Императоръ, хотя выѣхалъ изъ Ст. Петербурга, нѣсколько дней позже Государыни Императрицы, и другимъ путемъ, однако вчера утромъ прибылъ въ Фогельсдорфъ, для встрѣчи Августѣйшей Своей Супруги и потомъ съ Ея Величествомъ а равно Ихъ Высочествами Великимъ Княземъ Наслѣдникомъ и Великими младшими Князьями, прибыли вмѣстѣ въ Фредрихсфельдъ. Семейственныя Королевскія празднества, доставляютъ и для жителей столицы и для всѣхъ вѣрныхъ его подданныхъ радость и веселіе. Посему, когда Король возвратился вчера въ столицу, на всѣхъ замѣтно было искреннее сочувствіе. Въ большой Франкфуртской улицѣ, фундаментъ, назначенный подъ Николаевскій Гражданскій Госпиталь, украшенъ былъ цвѣтами. Въ 5½ час. прибылъ во дворецъ первый экипажъ, въ которомъ находились Его Величество Король, Ея Величество Императрица Россійская, также Ихъ Кор. Выс. Великая Герцогиня Мекленбургъ-Шверинская и супруга Принца Фридриха Нидерландскаго. Вскорѣ потомъ прибыли Его Вел. Императоръ Россійскій съ Е. Выс. Кронпринцемъ а за ними и другіе экипажи Импер. и Кор. фамиліи. Въ замкѣ, Ихъ Величества Императоръ и Императрица Россійскіе встрѣчены были Ихъ Коро. Высочествами Кронпринцессою и прочими Принцессами Королев. дома, а также присутствующими здѣсь Высокими иностранными Гостми, за которыми слѣдовала Королевская придворная свита, много знатныхъ военныхъ и граждан. чиновниковъ и депутація города. Въ 8 час. вечера вся музыка Гвардіи и находящихся здѣсь для маневровъ войскъ, подъ окнами Ихъ Величествъ предъ Кор. дворцемъ разыгрывала блистательную военную пьесу, причѣмъ собралось большое множество народа. Вся площадь, всѣ окна и балконы а также кровля Королев. дворца и улицы ведущія къ замку, наполнены были зрителями не смотря на дурную погоду. Когда разыграли нѣсколько музыкальныхъ пьесъ, явилась на балконѣ Императрица съ многими членами

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Wilno.

Donoszą z Berlina, pod d. 20 Maja: ,,Na wiadomość, że Cesarzowa Jej Mość Rossyjska dnia 19 przybędzie do rodzinnego miasta, wczora, pomimo złej pogody, zgromadziło się bardzo wiele mieszkańców naszej stolicy naokoło Frankfortskiej bramy, a stamtąd aż pod Królewski zamek. Jej Cesarska Mość, zawczora wieczorem z Jej Cesarską Wysokością Wielką Xiężniczką ALEXANDRĄ przybyła do Münchenbergu, dokąd już o dzień pierwiej przybyli Ich Cesarskie Wysokości, młódsi Wielcy Xiążęta, NIKOŁAJ i MICHAŁ i oczekiwali swej Najjaśniejszej Matki. Wczora rano Ich Królewskie Wysokości, Xiąże Dziedziczny, Xiążęta Wilhelm, Karol i Albrecht, udali się do Münchenbergu na przyjęcie Dostojnej swej Siostry. Król Jmć, wyjechał naprzeciw swej ulubionej Córki do Fridrichsfeldu, gdzie się znajdowały: Cesarzowa Jej Mość i Jej Wysokie Siostry, Ich Kr. Wys. Wielka Xiężna Meklenburg-Schwerinska i Małżonka Xięcia Fryderyka Niderlandzkiego. Cesarz Jego Mość, chociaż wyjechał w kilka dni poźniej z Petersburga, aniżeli Cesarzowa, jednak wczora rano, inną drogą przybył do Vogelsdorfu, zkąd z Najjaśniejszą Małżonką, a również z Ich Cesarskiemi Wysokościami, Wielkim Xięciem Następcą Tronu, tudzież młódszemi Xiążętami, niezwłócznie przybyli do Fridrichsfeldu. Uroczystości familijne Królewskie, są dla mieszkańców jego stolicy, i dla wszystkich jego wiernych poddanych, każdego dnia radością i weselem. Dla tego, gdy wczora po południu Król Ojciec powrócił do stolicy, na wszystkich postrzegać się dawały radośne uczucia, i tłumy ludu, które wyszły naprzeciwko przybywającym, zdawały się podzielać najżywsze uniesienia. Na wielkiej Frankfortskiej ulicy, fundament na którym wzniesiony będzie szpital pod nazwą Nikołaja, ustrojony był w gierlandy. O pół do 6-tej pierwszy pojazd, w którym się znajdował Król, Cesarzowa Jej Mość Rossyjska, Ich Ces. Wys. Wielka Xiężna Mekleuburg-Szweryńska i Małżonka Xięcia Fryderyka Niderlandzkiego, przybył do zamku. Wkrótce potém przybyli Cesarz Jego Mość Rossyjski z Jego Królewską Wysokością. Dziedzicznym Xięciem, a potym inne pojazdy Cesarskiej i Królewskiej rodziny. W zamku, Najjaśniejsi Państwo, Cesarz i Cesarzowa Rossyjscy przyjmowani byli przez Ich Kr. Wys. Dziedziczną Xiężnę i inne Xiężniczki Domu Królewskiego, a także przez obecnych tu Wysokich Gości cudzoziemskich, po których następował, dwór Królewski, wyżsi wojskowi i cywilni Urzędnicy i Deputacya władz miejskich. O godzinie 8 wieczorem cały korpus muzyki gwardyi i znajdujących się tu teraz na manewrach wojsk, pod oknami zamku Królewskiego, wykonał świetną muzykę, na którą się mnóztwo zebrało ludu. Cały plac, wszystkie okna i balkony bliższych i dalszych domów, a nawet dach zamku Królew. i ku zamkowi prowadzące ulice, pomimo niepogody, napełnione były widzami. Gdy kilka sztuk odegrano, ukazała się na balkonie Cesarzowa Jej Mość, z wielą innymi Członkami obu Najjaśniejszych Panujących Familij i powitana była radośném ura.— Potém była wieczerza u Cesar-

обоихъ Августѣй. царствующихъ фамилій и привѣтствуема была громкимъ ура.—Потомъ былъ ужинъ у Ихъ Императорскихъ Величествъ, въ которомъ участвовалъ Король и всѣ Высокіе иностранные гости.

— Сегодня въ 10 час. утра, 6-й Кирасирской полкъ, коего Шефомъ Императоръ Россійскій, занялъ почетную стражу при Его Им. Величествѣ, причѣмъ находились и всѣ Офицеры помянутаго полка. Государь Императоръ изволилъ командовать почетною стражею и потомъ ее распустить.— Въ 2 часа былъ большой обѣдъ въ рыцарской залѣ. Кавалеры и дамы были въ парадномъ платьѣ и приглашены иностранные и здѣшніе высшіе Офицеры. Завтра большой парадъ собранныхъ здѣсь войскъ.

21-го Мая.

Вчера въ 10½ час. предъ полуднемъ, Ихъ Величества Императоръ и Императрица, присутствовали на службѣ въ учрежденной въ замкѣ на время бытности Ихъ Величествъ церкви по греческому обряду. Потомъ Императрица посѣщала Августѣйшаго отца своего, Королеву Ганноверскую и Великую Герцогиню Саксенъ-Веймарскую. Въ полдень у Его Кор. Велич. былъ большой обѣдъ въ рыцарской залѣ и смѣжныхъ комнатахъ на 400 особъ, къ которому приглашены всѣ Высокіе гости. — Вечеромъ Ихъ Величества и Ихъ Высочества были въ театрѣ, гдѣ представленъ Балетъ *Ундина*. Императрица вмѣстѣ съ Августѣй. отцемъ и дѣтьми Великими Князьями НИКОЛАЕМЪ и МИХАИЛОМЪ, заняли мѣсто въ Королев. ложѣ и привѣтствуемы были собраніемъ. Государь Императоръ и Его Императорское Высочество Великій Князь Наслѣдникъ были въ Прусскомъ а Ихъ Высоч. Принцы Королев. Дома въ Русскомъ мундирѣ. Королевская ложа была слишкомъ тѣсна для помѣщенія всѣхъ Высокихъ Гостей, для сего присоединены къ ней еще побочныя ложи. Король и Королева Ганноверскіе находились въ особенной ложѣ. При выходѣ изъ театра, Высочайшіе Гости сопровождаемы были радостными привѣтствіями собранія. (*A.P.S.Z.*)

Санктпетербургъ, 12-го Мая.

Высочайшими Грамотами отъ 1 Апрѣля, Дѣйствительные Статскіе Совѣтники: Почтъ-Инспекторъ VI Округа *Клементьевъ* и Почтъ-Инспекторъ VII Округа, *Крупениковъ*, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами *Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава второй степени.*

— Высочайшими Грамотами отъ 2-го Апрѣля, Дѣйствительные Статскіе Совѣтники: Рязанскій Гражданскій Губернаторъ, *Прокоповичъ-Антонскій* и Президентъ Виленской Медико-Хирургической Академіи, *Кучковскій*, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами *Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава второй степени.*

— Высочайшею Грамотою отъ 17 Апрѣля, Попечителю Больницы Всѣхъ Скорбящихъ, Генералъ-Маіору *Арсеньеву*, Всемилостивѣйше пожалованы знаки *Ордена Св. Анны первой степени, украшенные Императорскою Короною.*

— Совѣтникъ Гофъ-Интендантской Конторы, Надворный Совѣтникъ *Богацкій*, уволенъ по прошенію, за болѣзнію, вовсе отъ службы, со Всемилостивѣйшимъ повелѣніемъ, на основаніи 1531 статьи III тома Свода Законовъ, производить ему въ пенсіонъ *по тысячи двѣсти пятидесяти рублей* въ годъ, изъ Государственнаго Казначейства.

— Младшему Члену С. Петербургской Таможни, въ званіи Камеръ-Юнкера Двора Его Императорскаго Величества Надворному Совѣтнику Николаю *Козакову*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Совѣтникомъ Гофъ-Интендантской Конторы, съ тѣмъ жалованьемъ и содержаніемъ, какія получалъ предмѣстникъ его Надворный Совѣтникъ *Богацкій*. (*Спб. В.*)

— Его Императорское Величество, по представленію Г. Министра Финансовъ, разсмотрѣнную въ Комитетѣ Гг. Министровъ, въ 18-й день минувшаго Марта, Высочайше соизволилъ на дозволеніе Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Марцынкевичу-Жабѣ*, Титулярному Совѣтнику *Мокржицкому* и Виленскому помѣщику Лаврентію *Путкамеру*, составить компанію на акціяхъ, для устройства въ городѣ Вильнѣ свекло-сахарнаго завода, и на утвержденіе представленнаго ими проекта устава сей компаніи.

Извлеченіе изъ Положенія объ акцизѣ съ приготовленнаго табаку.

(*Окончаніе.*)

XVI. Кто имѣетъ лавку, или лавочку не тайную, но открытую, однако сверхъ положеннаго числа, или безъ билета: у того лавка закрывается и взыскивается штрафъ за лавку 200 р., а за лавочку 50 рублей.

XVII. Въ нижеозначенныхъ случаяхъ взыскивается штрафъ въ слѣдующемъ размѣрѣ: 1) Кто про-

stwa Ich Mość, na której się znajdował Król i wszyscy Wysocy cudzoziemscy goście.

— Dzisia o godz. 10 przed południem, 6 półk kirysyerów, którego Szefem jest Cesarz Jego Mość Rossyjski, zaciągnął straż honorową u Najjaśniejszego Pana, przy czém się znajdowali wszyscy oficerowie pomienionego półku. Jego Cesarska Mość, raczył odbydź musztrę ze strażą honorową, a potém rozpuścić.— O godz. 2 był wielki obiad w sali Rycerskiej. Kawalerowie i Damy byli w ubiorach galowych. Zaproszeni byli obcy i krajowi wyżsi oficerowie.— Jutro odbędzie się wielka parada wojsk tu zgromadzonych.

Dnia 21.

Wczora o pół do 11 przed południem Cesarz i Cesarzowa Ich Mość byli na nabożeństwie w kaplicy urządzonej w zamku Królewskim na czas Ich obecności, podług obrządku Greckiego. Wraz potém Cesarzowa Jej Mość odwiedziła Najjaśniejszego Swego Ojca, Królową Jej Mość Hannowerską i Jej Ces. Wys. Wielką Xiężnę Sasko-Weimarską. O połud. u Króla Jmci był wielki obiad w sali Rycerskiej i przyległych pokojach na 400 osób, na którym się najdowali wszyscy Wysocy Goście. Wieczorem Najjaśniejsi Państwo byli w teatrze na reprezentacyi baletu Undina. Cesarzowa Jej Mość z Królem, przeprowadzana przez swe dzieci, obu Wielkich Xiążąt NIKOŁAJA i MICHAŁA, weszli do loży Królewskiej, powitani radośnemi okrzykami Cesarz Jego Mość i Cesarzewicz Następca mieli na sobie mundur Prusski, a Król Jmć i Xiążęta domu Królewskiego mundur Cesarsko-Rossyjski. Loża Królewska była za ciasna dla pomieszczenia Dostojnych Gości, zatém przyłączono po obu stronach kilka pobocznych. Król i Królowa Ich Mość Hannowerscy znajdowali się w osobnej loży. Po ukończeniu teatru radośne okrzyki zgromadzonych, przeprowadzały Najjaśniejszych i Wysokich gości. (*A.P.S.Z.*)

Sankt-Petersburg, 15-go Maja.

Przez Najwyższe Dyplomata pod dniem 1-m Kwietnia, Rzeczywiści Radźcy Stanu: Inspektor Poczt VI Okręgu *Klementjew* i Inspektor Poczt VII Okręgu, *Krupienikow*, Najłaskawiej mianowani Kawalerami *Cesarskiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława drugiego stopnia.*

— Przez Najwyższe Dyplomata pod dniem 2-m Kwietnia, Rzeczywiści Radźcy Stanu: Riazański Cywilny Gubernator, *Prokopowicz-Antoński*, i Prezydent Wileńskiej Medyko-Chirurgicznej Akademii, *Kuczkowski*, Najłaskawiej mianowani Kawalerami *Cesarskiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława drugiego stopnia.*

— Przez Najwyższy Dyplomat pod dniem 17-m Kwietnia, Opiekun Szpitalu, wszystkich cierpiących, Jenerał-Major *Arsenjew*, Najłaskawiej udarowany znakami *Orderu Sw. Anny pierwszego stopnia*, *Cesarską Koroną ozdobionemi.*

— Radźca Intendencyi Kantoru Dworu, Radźca Dworu *Bogacki*, z przyczyny choroby, na własną prośbę został zupełnie uwolniony od służby, z Najłaskawszym rozkazem, na osnowie 1,531 artykułu III-go Tomu Połączenia Praw, wydawać mu pensyi po *tysiąc dwieście pięćdziesiąt* rubli rocznie, z Podskarbstwa Państwa.

— Młodszemu Członkowi S. Petersburskiej Tamożni, Kamer-Junkrowi Dworu Jego Cesarskiej Mości Radźcy Dworu Mikołajowi *Kozakowu*, Najłaskawiej rozkazano bydź Radźcą Intendencyi Kantoru Dworu, z tą płacą i utrzymaniem, jakie pobierał jego poprzednik Radźca Dworu *Bogacki*. (*G.S.P.*)

— Jego Cesarska Mość, na przedstawienie P. Ministra Skarbu, rozpatrzone w Komitecie PP. Ministrów, dnia 18-go zeszłego Marca, Najłaskawiej zezwolił na dozwolenie Rzeczywistemu Radźcy Stanu *Marcinkiewiczowi-Żabie*, Radźcy Honorowemu *Mokrzyckiemu* i Wileńskiemu Obywatelowi Hrabiemu Wawrzyńcowi *Putkamerowi*, zawiązać kompanią na akcyach, dla założenia w mieście Wilnie fabryki cukru z buraków, i na utwierdzenie przedstawionego przez nich projektu ustawy tej kompanii. (*G.S.*)

Wyciąg z Ustawy o Akcyzie od przygotowanego tytuniu.

(*Dokończenie*).

XVI. Kto ma kramę, albo kramkę nie tajemną, ale otwartą, jednakże nad określoną liczbę, albo bez biletu: u tego krama zamyka się i uzyskany ma bydź sztraf za kramę 200 r., a za kramkę 50 rubli.

XVII. W zdarzeniach niżej wyrażonych uzyskuje się sztraf w proporcyi następującej: 1) Kto przedaje,

даетъ, или уступаетъ табакъ, для домашняго употребленія приготовленный,— за каждый разъ 50 рублей. 2) Кто продаетъ въ лавочкѣ недозволенные сорты табаку,— со всего найденнаго количества табаку цѣна бандеролей въ пятеро. 3) Кто снимаетъ съ купленнаго съ фабрики табаку бандероль, съ наклееніемъ высшаго, 100 р., и за каждый фунтъ найденнаго табаку 4 р. 4) Кто не допускаетъ въ положенное время къ надзору откупщика, которому оный предоставленъ, или его повѣреннаго, имѣющаго отъ него видъ 300 р. 5) Кто найденъ въ запрещенномъ разносѣ табаку въ городѣ 25 р. *Примѣчаніе.* Продажа сигаръ по одиначкѣ, не иначе, впрочемъ, какъ изъ пачекъ съ бандеролями въ 10 штукъ, допускается только на публичныхъ гульбищахъ, гдѣ не запрещено курить табакъ. Розничная продажа табаку и сигаръ изъ помѣщеній и пачекъ съ бандеролями дозволяется равнымъ образомъ въ кофейныхъ домахъ и другихъ трактирныхъ заведеніяхъ, гдѣ, по существующимъ правиламъ, разрѣшено курить. 6) Если хозяинъ магазина, или лавки, давшій реверсъ продавать одинъ привозный табакъ, продаетъ и здѣшняго приготовленія, хотя съ бандеролями, 500 р. *Примѣчаніе.* Само по себѣ разумѣется, что, въ семъ случаѣ, продажа безакцизнаго табаку подходитъ подъ правила о семъ постановленныя, и, сверхъ того, взыскивается вышеозначенный штрафъ, 500 р. 7) Кто не кладетъ клейма фабрики, или домашняго заведенія, на бандероль,— за каждое недостающее клеймо 1 руб. Кто положитъ излишній, или уменьшенный вѣсъ, противъ означеннаго въ бандеролѣ, табаку въ картузы, пачки, жестянки, или ящики, не считая вѣсу сосудовъ, или наклеиваетъ большіе, или меньшіе ерлыки,— платитъ штрафа за каждый фунтъ найденнаго табаку невѣрнаго вѣса: *въ первый разъ* 5 рублей; *во второй разъ* 10 р.; *въ третій разъ* 15. Если же и за симъ будетъ вновь въ томъ же обличенъ, то конфискуется весь табакъ, сосуды, орудія, инструменты, и запрещается приготовленіе и продажа табаку навсегда.

XVIII. Фабриканты и содержатели лавокъ и лавочекъ, во всемъ вышеписанномъ, кромѣ по ст. XIV, отвѣчаютъ за своихъ прикащиковъ, сидѣльцевъ и рабочихъ; если же отзываться будутъ, что преступленіе сдѣлано безъ вѣдома ихъ, то дѣло предается судебному разсмотрѣнію, и если они не будутъ обвинены въ участіи, или знаніи, то съ нихъ взыскивается, за слабый надзоръ, денежный штрафъ, по усмотрѣнію суда, отъ 250 рублей до трехъ тысячь рублей; съ виновными же поступается по законамъ.

XIX. Ко времени начатія взиманія акциза, т. е. къ 1 Января 1839 года, табачные фабриканты, люди, имѣющіе малыя домашнія заведенія, содержатели лавокъ и торгующіе въ лавочкахъ, обязаны сообразоваться во всемъ съ настоящимъ положеніемъ, и въ особенности: 1) Фабриканты,— снабдить себя печатными клеймами и печатьми, и донести объ оныхъ Департаменту Мануфактуръ и Внутренней Торговли. 2) Фабриканты и торговцы, имѣющіе табакъ прежняго приготовленія,— снабдить оный потребными бандеролями, такъ, чтобы съ 1 Января 1839 года, часть сія восприняла теченіе во всемъ на основаніи сего положенія, и въ лавкахъ и лавочкахъ не оставалось безбандерольнаго табаку, за который, гдѣ оный окажется, взыскивать на основаніи предыдущихъ статей.

XX. Вышеозначенное положеніе, впредь до усмотрѣнія, не относится до Сибирскихъ губерній и Закавказскаго края; но если въ семъ послѣднемъ будетъ приготовленъ табакъ, подлежащій акцизу, то безъ бандеролей въ прочихъ частяхъ Россіи продаваемъ быть не можетъ. (*С. В.*)

Слуцкъ, 3-го Мая.

Состоя въ Слуцкомъ уѣздѣ Земскимъ Исправникомъ, я по должности моей, 27 го числа минув. Апрѣля находился въ мѣстечкѣ Клецкѣ, и тутъ имѣлъ счастіе раздѣлить радость Курляндскаго Уланскаго полка удостоившагося Высочайшей награды, назначеніемъ въ Шефы Его Наслѣдника Всероссійскаго Престола Государя Цесаревича Великаго Князя АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА съ повелѣніемъ называться полку Именемъ Его Высочества.

По этому поводу, эскадроны собраны были къ церковному параду. Командиръ полка, Г. Полковникъ Фокъ, вызвавъ Гг. Штабъ и Оберъ-Офицеровъ, поздравилъ ихъ съ означенною Монаршею милостію. Высочайшій приказъ былъ прочитанъ эскадронамъ построеннымъ въ полковое каре. Невозможно выразить восторга, съ какимъ всѣ чины внимали доказательству столь высокой чести! Раздалось громкое ура! и долго не умолкало. И хотя прибытіе бригаднаго Командира Г. Генералъ-Маіора Кусовникова, произвело тишину въ рядахъ; но сердечное восхи-

albo odstępuje tytuń, dla domowego użycia przygotowany,— za każdy raz 50 rubli. 2) Kto przedaje w kramce nie dozwolone gatunki tytuniu lub tabaki, z całej znalezionej ilości tytuniu cena banderoli pięć razy większa. 3) Kto zdejmuje z kupionego w fabryce tytuniu lub tabaki banderolę, z naklejeniem wyższej wartości, 100 rubli, a za każdy funt znalezionego tytuniu, 4 ruble. 4) Kto nie dopuszcza w ustanowionym czasie do nadzoru odkupnika, któremu nadzor zostawiono, albo jego pełnomocnika, mającego od niego świadectwo, 300 rubli. 5) Kto będzie przekonany o zakazane roznoszenie tytuniu lub tabaki w mieście 25 rubli. *Uwaga.* Przedaż cygar pojedyńczo, nie inaczej jednakże, jak z paczków z banderolami na 10 sztuk, dozwala się tylko na publicznych miejscach zabaw, gdzie nie zabroniono palić tytuniu. Cząstkowa przedaż tytuniu, tabaki i cygar z naczyń i paczek z banderolami dozwala się równymże sposobem w kawiarniach i innych zaprowadzeniach traktyernych, gdzie, podług istniejących prawideł, dozwolono palić tytuń. 6) Jeżeli gospodarz magazynu, albo kramy, który dał rewers, że będzie przedawał sam tylko tytuń przywoźny, przedaje i przygotowania tutejszego, choćby z banderolami, 500 rubli. *Uwaga.* Samo z siebie wypada, że w tym razie, przedaż bezakcyznego tytuniu i tabaki ulega prawidłom na to ustanowionym, i nadto, uzyskuje się wyżej wyrażony sztraf, 500 rubli. 7) Kto nie przykłada stępla fabryki, albo domowego zaprowadzenia, na banderoli,— za każdy niedostający stępel 1 rubel. Kto położy mniejszą albo większą wagę, w porównaniu do oznaczonej na banderoli, tytuniu lub tabaki do kartuzów, paczków, blaszanek, jaszczyków, nie licząc wagi naczyń, albo kto nakleja większe lub mniejsze jerłyki,— płaci sztrafu za każdy funt znalezionego tytuniu albo tabaki nieprawdziwej wagi: *za pierwszym razem* 5 rubli; *za drugim razem* 10 rubli; *za trzecim* 15 rubli. Jeżeli zaś i potém znowu będzie o to obwiniony i przekonany, konfiskuje się wszystek tytuń, tobaka, naczynia, narzędzia, instrumenta, i zabrania się przygotowywanie i przedaż tytuniu lub tabaki na zawsze.

XVIII. Fabrykanci i utrzymujący kramy i kramki, za wszystko co wyżej jest opisane, oprócz artykułu XIV, odpowiadają za swoich przykazczyków, czeladników i robotników; jeżeli zaś będą dowodzić, że wykroczenie popełniono mimo ich wiedzy, tedy sprawa oddaje się do sądowego rozpatrzenia, i jeżeli nie będą obwinieni o uczęstnictwo, albo, że o tém wiedzieli, wówczas uzyskuje się od nich, za zły nadzor, sztraf pieniężny, podług uwagi sądu, od 250-ciu do trzech tysięcy rubli; a z winnemi postępuje się podług prawa.

XIX. Do czasu zaczęcia pobierania akcyzy, to jest: do 1-go Stycznia 1839 roku, tabaczni fabrykanci i ludzie, mający małe zaprowadzenia domowe, utrzymujący kramy i handlujący w kramkach, obowiązani są stosować się we wszystkiém do niniejszej ustawy, a mianowicie: 1) Fabrykanci,— opatrzyć siebie w pieczętowane stęple i pieczęcie, i donieść o nich Departamentowi Rękodzieł i Handlu Wewnętrznego. 2) Fabrykanci i handlarze, mający tytuń lub tabakę dawniejszego przygotowania,— opatrzyć je w potrzebne banderole, tak, żeby od 1-go Stycznia 1839 roku, część ta wzięła swój skutek we wszystkiém na osnowie tej ustawy, i gdyby w kramach i kramkach nie było tytuniu bez banderoli, za który, gdzie się on okaże uzyskiwać na osnowie artykułów poprzedzających.

XX. Wyżej opisana ustawa, do poźniejszej uwagi, nie odnosi się do Gubernij Syberyjskich i kraju Zakaukazkiego; ale jeżeli w tym ostatnim będzie przygotowany tytuń, akcyzie ulegający, tedy bez banderolów w innych częściach Rossyi przedawany bydź nie może. (*Z Gaz. Sen.*)

Słuck, 3-go Maja.

Zostając w Słuckim powiecie Sprawnikiem Ziemskim, dnia 27-go zeszłego Kwietnia znajdowałem się z obowiązków mojej służby w miasteczku Klecku, gdzie miałem szczęście podzielać radość Kurlandzkiego półku Ułanów, który został udarowany Najwyższą nagrodą, przez mianowanie jego Szefem Następcy Tronu Wszech Rossyi Wielkiego Xięcia ALEXANDRA NIKOŁAJEWICZA, z rozkazem nazywania się półkiem Imienia Jego Wysokości.

Z tej okoliczności, szwadrony były zebrane na paradę kościelną. Dowódzca półku, P. Półkownik Fok, wezwawszy PP. Sztabs-i Ober-Oficerów, powinszował im łaski Monarszej. Najwyższy Rozkaz Dzienny był przeczytany szwadronom, w półkowy czworobok uszykowanym. Nie można wyrazić uniesienia, jakim wszelkiego stopnia wojownicy, przyjmowali dowod tak wysokiego zaszczytu! Rozległo się grzmiące ura! i przez czas długi nie ucichło. Chociaż za przybyciem Dowódzcy brygady P. Jenerał-Majora Kuswnikowa, nastąpiła cisza w szeregach, serdeczne jednak uniesienie wi-

щеніе видно было въ глазахъ каждаго. Привѣтствіе Его Превосходительства, огласилось новыми восклицаніями. Пройдя церемоніальнымъ маршемъ, воины построились въ каре. Тутъ, при многочисленномъ стеченіи народа, совершено было молебствіе о долгоденствіи Государя Императора и всей Августѣйшей Фамиліи. Полковый Священникъ, произнесъ приличную торжеству рѣчь. Когда начали пѣть многія лѣта, то, у всѣхъ, появились слезы искренняго умиленія. Послѣ парада, въ эскадронахъ приготовлены были столы. Нижніе чины угощаемы были на счетъ полковаго Командира, а бѣдные жители Клецка и Несвижа, въ которомъ расположенъ Штабъ, получили отъ Г. Полковника Фока значительныя пожертвованія.

Въ часъ по полудни, всѣ Гг. Штабъ и Оберъ-Офицеры, приглашены были въ квартиру полковаго Командира. Здѣсь, послѣ завтрака, Г. Генералъ-Маіоръ Кусовниковъ, провозгласилъ тосты: За здравіе Монарха, Шефа полка Государя Цесаревича и всей Августѣйшей Фамиліи. Полковые трубачи, играли гимнъ: Боже, Царя храни. Тутъ можно было видѣть до какой степени Русскій проникнутъ чувствомъ непоколебимой преданности къ своему Государю. Это чувство, не притворно доказалъ Курляндскій Уланскій полкъ въ этотъ знаменитый для него день. Оно выразилось неумолкаемыми криками восхищенныхъ воиновъ какъ высшаго чина такъ и нижняго.

До двадцати лѣтъ, прослуживъ въ рядахъ войскъ своего отечества, облагодѣтельствованный Царемъ-Отцемъ на службѣ — и, потомъ раненый инвалидъ, могъ ли я безъ такого же душевнаго движенія оставаться празднымъ зрителемъ этого торжества, могу ли не благоговѣть къ отеческимъ щедротамъ Государя Императора ежедневно изливающимся въ подобныхъ поощреніяхъ на подданныхъ благословляющихъ своего Царя? Нѣтъ, не могу оставить въ молчаніи предметъ столь трогательный для вѣрныхъ сыновъ отечества и подданныхъ истинно любимыхъ Монархомъ. Желая сохранить этотъ день въ памяти, какъ славу Русскаго воинства, я имѣя честь рекомендовать себя вамъ Милостивый Государь, покорнѣйше прошу о помѣщеніи этой статьи на счетъ прилагаемыхъ при семъ десяти рублей ассигнаціями въ издаваемой Вами газетѣ Литовскій Вѣстникъ *). Пятьдесятъ рублей ассигнаціями я пожертвовалъ въ пользу собратій моихъ подобно мнѣ понесшихъ раны на полѣ чести за славу Государя и отечество.

Имѣю честь быть и проч.

Отставный Штабсъ-Ротмистръ *Романовскій.*

*) Полученные при семъ десять рубл. ассигн. отосланы въ пользу бѣдныхъ Виленскаго Благотворительнаго Общества.

doczne było w oczach każdego. Powitanie P. Dowódzcy Brygady wzbudziło nowe okrzyki. Przeszedłszy marszem ceremonialnym, wojownicy uszykowali się w czworobok. Tu śród licznego zgromadzenia ludu odprawione były modły o długie dni Cesarza Jego Mości i całej Najjaśniejszej Jego Familii. Kapelan Półkowy miał stosowną do uroczystości mowę. Kiedy zaczęto śpiewać *mnogie lata*, u wszystkich stanęły w oczach łzy szczerego rozczulenia. Po ukończeniu parady, w szwadronach przygotowane były stoły. Wojskowi rang niższych częstowani byli kosztem Dowódzcy półku, a ubodzy mieszkańcy Klecka i Nieświża, gdzie jest sztab rozłożony, otrzymali od P. Półkownika Foka znaczne ofiary.

O pierwszej z południa, wszyscy PP. Sztabs-i Ober-Oficerowie wezwani byli do kwatery Dowódzcy półku. Tu po sniadaniu, P. Jenerał - Major Kusownikow wniósł toasty: za zdrowie Monarchy, Szefa półku Cesarzewicza Jego Mości i całej Najjaśniejszej Familii. Półkowi trębacze grali hymn: Boże Króla zachowaj. Tu można było widzieć, do jakiego stopnia Rossyanin przejęty jest uczuciem niewzruszonego poświęcenia się ku swojemu Monarsze. To uczucie okazał nieporzornie Kurlandzki półk ułanów w dniu tym, tak dla niego znamienitym. Wyrażało się ono nieustannemi okrzykami uniesionych wojowników tak wyższych rang, jako i niższych.

Do dwódziestu lat wysłużywszy w szeregach wojsk swej ojczyzny, osypany dobrodziejstwy Monarchy-Ojca w czasie służby i potém raniony inwalid, mógłżem bez równegoż serdecznego wzruszenia zostawać obojętnym widzem tej uroczystości? Mogęż nieuwielbiać tej ojcowskiej szczodrobliwości Monarchy codziennie okazywanej w podobnych zachęceniach poddanym, błogosławiącym swojego Monarchę? Nie, nie mogę zamilczeć o przedmiocie tak poruszającym wiernych synów i poddanych ojczyzny prawdziwie przez Monarchę kochanych. Pragnąc zachować dzień ten w pamięci, jako sławę Rycerstwa Ruskiego, mam honor zalecać siebie W. M. Panu, i proszę o umieszczenie tego artykułu w wydawanej przez niego Gazecie Kuryerze Litewskim za przysyłające się przy niniejszym liście dziesięć rubli assygnacyjnych *). Pięćdziesiąt rubli assygnacyjnych ofiarowałem na rzecz moich współbraci, którzy jak ja są ranieni na polu honoru za sławę Monarchy i Ojczyzny.

Mam honor bydź i t. d.

Odstawny Sztabs-Rotmistrz *Romanowski.*

*) Przyłączone do tego listu dziesięć rubli assygnacyjnych odesłano na rzecz ubogich Wileńskiego Towarzystwa Dobroczynności.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 16-го Мая.

Князь *Таллейранъ* прошлую ночь опасно заболѣлъ. Въ 3 часа утра приглашены къ нему два врача, которые пробыли пять часовъ при его кровати. Они потомъ портьеру готеля передали бюлетень, что Князь провелъ самую безпокойную ночь. Сегодня въ 2 часа по полудни увѣряли, что лѣкари сомнѣваются на счетъ выздоровленія больнаго, и не думаютъ чтобы прожилъ онъ завтрешній день.

— Г. Горацій Вернетъ отправляется отсюда сегодня вечеромъ въ Берлинъ а оттуда въ С. Петербургъ, гдѣ онъ по порученію Императора Россійскаго напишетъ нѣсколько картинъ.

— Въ засѣданіи Палаты Депутатовъ 12 Мая, разсматривали проектъ постановленія о памятникахъ и общественныхъ зданіяхъ. Извѣстно, что въ 1833 году, Министры предположили окончить всѣ зданія, воздвигнутыя прежними Правительствами. Министръ внутреннихъ дѣлъ, требовалъ на сей предметъ 12 мил. франковъ. Въ первой статьѣ изложена смѣта въ 1,750,000 фр. на окончательную постройку дворца при Quai d' Orsay. Это зданіе, предназначенное Наполеономъ для помѣщенія Министерства иностранныхъ дѣлъ, оказалось неудобнымъ для жительства. Министры намѣреваются помѣстить въономъ государственный совѣтъ и счетную палату. Палата Депутатовъ, послѣ продолжительныхъ совѣщаній, согласилась съ мнѣніемъ Министра и отложила дальнѣйшія по сему предмету пренія до слѣдующаго понедѣльника.

— Въ Ліонѣ съ 12 на 13 ч. случился пожаръ истребившій около 60 домовъ.

— Графъ Сильвеира, одинъ изъ вѣрнѣйшихъ приверженцевъ Донъ-Карлоса, возвращаясь изъ тайной поѣздки, умеръ въ южной Франціи.

— Пишутъ изъ Байонны, что Инфантъ Донъ Францискъ де Паула и его супруга, получили собственноручное письмо Короля и Королевы Французовъ,

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Francya.

Paryż, dnia 16 Maja.

Xiąże Talleyrand przeszłej nocy niebezpiecznie zachorował. O godz. 3 rano, powołano do niego 3 lekarzy, którzy zostawali pięć godzin przy jego łóżku. Potém złożyli u odźwiernego domu biuletyn, w którym czytano, że Xiąże bardzo źle noc przepędził. Dzisia o godz. 2 po południu zapewniano, że lekarze zwątpili o wyzdrowieniu chorego i nie spdziewali się ażeby przeżył dzień jutrzejszy.

— P. Horacy Vernet jutro wieczorem wyjeżdża ztąd do Berlina, mając zamiar udać się stamtąd do Petersburga, gdzie, z polecenia Cesarza, wykonać ma kilka obrazów.

— Na posiedzeniu Izby Deputowanych w dniu 12 Maja, zajmowano się projektem do prawa, względem pomników i budowli publicznych. Wiadomo jest, że w 1833 roku, Ministrowie powzięli zamiar dokończenia wszystkich budowli wznoszonych kolejno przez Rządy poprzednie; w tym celu żądał Minister Spraw Wewnętrznych 12,000,000 fr. W pierwszym artykule umieszczono summę 1,570,000 przeznaczoną na ukończenie pałacu przy Quai-d'Orsay. Pałac ten, przeznaczony przez Napoleona na pomieszczenie Ministerstwa Spraw Zagranicznych, okazał się wielce niedogodnym do zamieszkania; dziś, pragnie Ministerstwo umieścić w nim Radę Stanu i Izbę Obrachunkową. Izba, po żywych rozprawach nad przeznaczeniem tej budowli, przychyliła się nakoniec do wniosku Ministra, i dalsze nad tym przedmiotem narady do przyszłego poniedziałku odroczyła. *(G.R.K.P.)*

— W Lyonie z d. 12 na 13 w nocy wybuchnął pożar, który zniszczył 60 domów.

— Hrabia Sylveira, jeden z najwierniejszych stronników Don Karlosa, powracając z tajnego poselstwa, umarł we Francyi południowej.

— Donoszą z Bajonny, że Infant Don Francisco de Paula i jego małżonka, otrzymali list własnoręczny od

и что они чрезъ Пау отправляются въ Тулузу. *Mémorial des Pyrenées* утверждаетъ напротивъ, что высокіе путешественники изберутъ жилище въ Пау.

— Правительство публикуетъ сегодня слѣдующую телегр. депешу изъ Байонны отъ 15 Мая: „По полученнымъ здѣсь сегодня донесеніямъ съ разныхъ пунктовъ границъ, между Карлистами произошло большое смущеніе. Въ слѣдствіе значительныхъ безпорядковъ Донъ-Карлосъ будто оставилъ Эстеллу и обратился въ Оньяту."

— Здѣсь получены, чрезъ Тулонъ, слѣдующія извѣстія изъ Африки: *Бона, 3-го Мая.* На пришедшихъ сюда, пароходѣ *Cocytus* и транспортномъ суднѣ *Egaria*, прибыли 750 чел. 61-го линѣйнаго полка и много рядовыхъ другихъ командъ. Означенныя войска высажены на берегъ, и имѣютъ отправиться въ Константину. Въ Гвельмѣ будутъ они ожидать жизненныхъ припасовъ для препровожденія въ сію крѣпость. Можетъ быть, что начальникъ лагеря подъ Меdiезъ-Гаммаромъ, укомплектуетъ ими войска, потерпѣвшія во время неудачной экспедиціи въ окрестностяхъ Герфы. Нарочный, возвратившійся изъ Константины, привезъ подробныя свѣдѣнія, собранныя во время экспедиціи въ Стору, изъ коихъ видно, что Арабы, населяющіе страну, между Сторою и Жигелею, происходятъ отъ древнихъ Римлянъ. Въ половинѣ XVI го вѣка соединились они съ Генуэзцами, которые въ то время вели значительную торговлю на этомъ берегу Африки. Поколѣнія сіи издревле были независимы и никогда не признавали власти Алжирскихъ и Константинскихъ Деевъ. Въ каждомъ изъ сихъ поколѣній одна часть народонаселенія мужескаго пола занимается земледѣліемъ, другая живетъ въ дуарахъ *) и занимается ремеслами. Они имѣютъ ткачей, мясниковъ и кузнецовъ, и такъ способны къ работамъ, что потребности туземцевъ удовлетворяются собственными издѣліями. Въ домашнемъ быту замѣтно довольство. Въ деревняхъ, кромѣ палатокъ, есть каменные дома, покрытые черепицею; при каждомъ изъ сихъ домовъ есть садъ. Поля хорошо обработаны и плодовыхъ деревъ довольно. Внутреннее управленіе весьма просто. Народъ избираетъ шейка, коему вручается верховная власть, какъ по военной, такъ и по гражданской части. Онъ же предводительствуетъ въ бояхъ. Если шейкъ употребитъ во зло права свои, его удаляютъ отъ должности. Владѣнія наслѣдственны и вѣрно размежеваны. Заливъ близъ Сторы, представляетъ вездѣ доступную пристань, защищенную отъ вѣтровъ, возвышающимися на противоположныхъ оконечностяхъ берега горами. Недалеко отъ развалинъ Руссикада, устье рѣки Сиса образуетъ гавань, которая легко могла бы предоставить большія выгоды торговлѣ. Въ развалинахъ видны еще древнія кладовыя, весьма хорошо сохранившіяся.

17-го Мая.

Князь Таллейранъ вчера между 11 и 12 часомъ вечера, скончался. Вчера здоровье его весь день было опасно. Многіе бюлетени, изъ коихъ одинъ былъ печальнѣе другаго, чрезъ каждые 2 часа, подаваемы были портьеру, для сообщенія ихъ многимъ особамъ желающимъ имѣть свѣдѣнія о его здоровьи. Самъ Король вчера присылалъ нѣсколько разъ, чтобы узнать о состояніи Князя. Извѣстіе о его смерти, получено еще до полуночи въ Тюйльери. Князь страдалъ нѣсколько дней нарывомъ, который хотя примѣтно увеличивался, но врачи не почитали это большою опасностію. За нѣсколько часовъ до смерти принималъ онъ Аббата *Дюпанлу.* Князь Таллейранъ родился въ 1754 году и по сему жилъ 84 года.

— Во вчерашнемъ засѣданіи Палаты Депутатовъ, окончено общее совѣщаніе о бюджетѣ 1839 и потомъ Палата занялась проектомъ закона на счетъ кредита 600,000 фр. для чрезвычайныхъ посольствъ, къ коронаціямъ въ Лондонѣ и Медіоланѣ, каковый проектъ закона въ сегодняшнемъ засѣданіи принятъ большинствомъ 174 противу 67 голосовъ.

— Завтра какъ въ день рожденія Королевы Викторіи, Лордъ Гренвиль даетъ большой обѣдъ, на который приглашены всѣ члены дипломатическаго корпуса, Президенты обѣихъ Палатъ, Министры и многіе Маршалы.— Г. Барантъ 10-го ч. буд. м. оставляетъ Парижъ отправляясь къ своему посту въ Ст. Петербургъ.

— Увѣдомляютъ изъ Байонны, что Карлисты взяли укрѣпленіе Ласъ Бандерасъ и укрѣпленный Капуцинскій монастырь при Бильбао. По нѣкоторымъ извѣстіямъ власти Эстеллы, предложили Донъ-Карлосу оставить этотъ городъ, такъ какъ онъ по своему положенію невыгоденъ для главной квартиры. Ге-

*) Такъ называются деревни изъ круглыхъ шатровъ, которыми Мавры окружаютъ табуны стадъ своихъ.

Króla i Królowej Francuzów, i że mają się udać przez Pau do Tuluzy. *Mémorial des Pyrenées* utrzymuje przeciwnie, że Wysocy podróżni, obiorą w Pau miejsce swego pobytu.

— Rząd ogłosił dzisia następującą depeszę telegr. z Bayonny pod 15 Maja: „Podług otrzymanych tu dzisia doniesień z różnych punktów granic, miało zajść wielkie zamieszanie pomiędzy wojskami Karolistowskiemi. Skutkiem wielkich nieporządków, Don Karlos miał opuścić Estellę i udał się do Oñate."

— Nadeszłe do Tulonu wiadomości z Afryki, przesłane natychmiast do Paryża, są następującego brzmienia: „*Bona 3 Maja.* Zawinęły tu: statek parowy *Cocytus* i przewozowy Egaria; mają na swych pokładach 750 ludzi, należących do 61 pułku linijowego, i wielu pojedyńczych żołnierzy z innych oddziałów, których na ląd wysadzają. Wojska te przeznaczone są do Konstantyny; w Guelma oczekiwać będą na zapasy żywności, które przeprowadzą do wzmiankowanego miasta. Dowódzca obozu w Mediez-Hammar, może ich użyje do zapełnienia miejsc próżnych, jakie się okazały po nieszczęśliwej wycieczce, niedawno w okolicy Qued-Gherf przedsięwziętej. Wysłany goniec z Konstantyny przywiózł niektóre szczegóły o wyprawie do Story; zawierają one wiadomość, że Arabowie, zamieszkujący krainę między Storą i Gigeli, mają bydź potomkami starożytnych Rzymian. Wśrodku XVI-go wieku mieli się oni zmieszać z Genueńczykami, którzy znakomity na tém wybrzeżu prowadzili handel. Pokolenia te używały ciągłej niepodległości, i nigdy zwierzchnictwa Dejów Algierskich i Konstantyńskich nie uznawały. W każdém z tych pokoleń, jedna część mężczyzn trudni się rolnictwem; druga, mieszka w duarach *) zajmując się rozmaitemi rzemiosłami. Mają oni tkaczy, rzeźników, kowali. Wszystkie prace są tak zręcznie uskuteczniane, że przez się potrzeby wszystkie mieszkańców zaspokajają. We wsiach, daje się spostrzegać byt dobry; prócz namiotów, mają domy kamienne, pokryte dachówkami; przy każdym domu jest ogrod; pola są dobrze uprawiane,i wszędzie spostrzegać się dają drzewa owocowe. Zarząd wewnętrzny jest bardzo prosty; lud wybiera Szeika, mającego najwyższą wojskową i cywilną władzą. On-to wiedzie go wrazie potrzeby do boju. Jeżeli Szeik nadużywa swéj władzy, odbierają mu piastowany urząd. Wszystkie posiadłości są dobrze rozgraniczone i są dziedziczne. Odnoga morska przy Storze przedstawia wszędzie dogodną przystań; stérczące po obu jéj końcach góry zasłaniają okręty od wszelkich wiatrów. Niedaleko od zwalisk Russicada, ujście rzeki Sissa tworzy port wygodny, mogący stać się łatwo bardzo handlowi użytecznym. Śród zwalisk spostrzegać się dają stare składy, bardzo dobrze zachowane.

Dnia 17.

Xiąże Talleyrand, wczora między godz. 11 a 12 wieczorem, zakończył życie. Przez dzień cały wczorajszy stan jego ozynił najżywszą obawę. Biuletyny, z których każdy był coraz niepomyślniejszym,były codwie godziny składane u odźwiernego, dla udzielenia ich wielu osobom, przychodzącym dowiadywać się o zdrowiu chorego. Sam Król w przeciągu dnia wczorajszego przysyłał kilka razy, dowiadując się o stanie Xięcia. Wiadomość o śmierci otrzymano w Tuilleryach jeszcze przed północą. Na kilka godzin przed śmiercią, Xiąże przyjmował odwiedzenie Xiędza Dupanloup. Xiąże Talleyrand rodził się w roku 1754, a zatém umarł mając lat 84.

— Na wczorajszém posiedzeniu Izby Deputowanych, ukończono powszechne narady nad budżetem na rok 1839. Izba zajmowała się potém projektem do prawa o kredycie 600,000 fr. na poselstwo nadzwyczajne do koronacyj w Londynie i Medyolanie, jakowy projekt przyjęty na dzisiejszém posiedzeniu, większością 174 przeciwko 67 głosów.

— Jutro, jako w dzień urodzin Królowej Wiktoryi, Lord Granville daje wielki obiad, na który zaproszeni wszyscy Członkowie Ciała dyplomatycznego, Prezydenci obu Izb, wszyscy Ministrowie i wielu Marszałków.

— Donoszą z Bayonny, że Karoliści wzięli warownią Las Banderas i umocowany klasztor Kapucyński pod Bilbao. Podług niektórych wiadomości, Don Carlos, miał bydź wezwany od władz Estelli, ażeby opuścił miasto, które dla swojego położenia, jest niedogodném na główną kwaterę. Jenerałowie Zariategui i

*) Duary, są to wsi z namiotów okrągłych, któremi Maurowie tabuny trzod swoich otaczają.

Elio, za kilka dni mają bydź stawieni przed sądem wojennym. (*A.P.S.Z.*)

Англія.

Лондонъ, 12 го Мая.

Королева, желая оказать пособіе торговому сословію Лондона, намѣрена дать послѣ коронаціи нѣсколько праздествъ, которыя продолжатся до Сентября мѣсяца, для того, чтобы богатыя фамиліи, выѣзжающія обыкновенно въ деревню въ концѣ Іюля, оставались до Сентября въ Лондонѣ.

— Въ одной изъ здѣшнихъ газетъ пишутъ, что Королева заказала въ Парижѣ Царское одѣяніе для коронаціи.

— 10 ч. с. м. былъ при дворѣ балъ, на который приглашено было 600 особъ. Покои дворца были великолѣпно освѣщены. Зеленая зала, (drawingroom) обитая штофомъ этого цвѣта съ золотыми узорами, украшена была портретами Англійскихъ Королей, въ хронологическомъ порядкѣ, по династіямъ. Золоченые пиластры красиво отражались на алыхъ обояхъ тронной залы, а большія зеркала увеличивали до безконечности свѣтъ разливавшійся изъ огромной люстры. Картинная галлерея 190 футовъ въ длину и 40 въ ширину, освѣщенная 5-ю люстрами, представляла особенное восхитительное зрѣлище; произведенія великихъ художниковъ покрывали стѣны галлереи. Входъ украшенъ былъ статуями Венеры и Гебы, рѣзца знаменитаго Кановы. Желтая зала предназначена была для танцевъ; въ ней гремѣли оркестры Вейперта и Страуса, а рѣдкія растенія, разставленныя въ нишахъ, увеселяли взоръ и разливали въ воздухѣ роскошное благоуханіе. Въ одинадцатомъ часу пріѣхала Королева. Всѣ Принцы Королевской фамиліи вышли къ ней на встрѣчу. Раздался народный гимнъ *God save the Queen*, превосходно исполненный оркестромъ Вейперта. Лордъ Каммергеръ проводилъ Ея Величество чрезъ всѣ покои, гдѣ ее встрѣтили съ изъявленіемъ живѣйшей преданности. Королева танцовала кадриль, подъ музыку изъ оперы *Черное Домино*. Кавалеры были въ мундирахъ, а дамы въ богатомъ придворномъ платьѣ. Балъ продолжался до утра. (*О. Г. Ц. П.*)

Нидерланды.

Гага, 16-го Мая.

Король живетъ въ лѣтнемъ своемъ замкѣ Бошъ, куда переѣхала сегодня супруга Принца Албрехта Прусскаго.

— Сегодня Принцъ Оранскій выѣзжаетъ въ Силезію и на пути посѣтитъ сестру свою въ Касселѣ. Извѣстіе, помѣщенное въ Англійскихъ газетахъ, о намѣреніи Принца быть въ Лондонѣ, несправедливо. (*О.Г.Ц.П.*)

Испанія.

Мадритъ, 8-го Мая.

Письма изъ Бургоса увѣдомляютъ о новомъ возмущеніи противу Донъ-Карлоса, такъ какъ нѣкто Охоторена де Бетуло въ Бастанской долинѣ объявилъ независимость Бискайскихъ провинцій. По симъ же извѣстіямъ, Донъ-Карлосъ появясь близъ Эстеллы, принужденъ былъ возвратиться, потому, что ему не дозволили туда войти.

— Графъ Латуръ-Мобургъ сегодня утромъ отплылъ съ фамиліею въ Мадритъ; предъ отъѣздомъ Королева пожаловала его орденомъ Карла III-го а его супругу орденомъ Маріи-Луизы.

— Палата Депутатовъ въ сегоднишнемъ своемъ засѣданіи начала пренія о проектѣ закона предложеннаго Маркизомъ де ласъ Навасъ и другими депутатами въ отношеніи улучшенія положенія секуляризованныхъ духовныхъ. Впрочемъ говорятъ вообще что Палаты немедленно будутъ отсрочены.

9-го Мая.

Комендантъ округа Ріога, увѣдомилъ Генералъ-Капитана Старой Кастиліи, что безпокойства въ Бискайскихъ провинціяхъ дошли до высочайшей степени, и что въ Салватіеррѣ въ Алавѣ вспыхнулъ второй бунтъ, главою коего Генералъ Виллареалъ. Пароль: „Прочь съ юнтою! Да здравствуетъ Донъ Себастіанъ и религія!"

Сарагосса, 10-го Мая.

Подтверждается извѣстіе, что въ Эстеллѣ произошло новое возстаніе противу Донъ-Карлоса. Иріарте, который въ походѣ сюда встрѣтилъ нападеніе и здѣсь былъ вчера ожидаемъ, внезапно обратился въ Наварру и всѣ войска приглашены въ Рибеиру, для поддержанія въ Эстеллѣ этой контръ-революціи. Генералъ Ораа потребовалъ отъ властей Сарагосскихъ, чтобы ему на счетъ неуплаченныхъ еще податей, отпустили милліонъ реаловъ, на жалованье для его войскъ, но въ томъ ему отказали. Въ Каталоніи будто около 2,000 Карлистовъ принуждены были Барономъ Меромъ положить оружіе. (*A.P.S.Z.*)

нералъ Царіатегви и Эліо чрезъ нѣсколько дней будутъ представлены военному суду. (*A.P.S.Z.*)

Anglia.

Londyn, dnia 12-go Maja.

Królowa, pragnąc przyjść w pomoc stanowi handlującemu w Londynie, umyśliła po koronacyi dać jeszcze kilka biesiad i balów, a to w celu przedłużenia zabaw aż do pierwszych tygodni Sierpnia. Wiadomo bowiem, że w Anglii, zamożne rodziny wyjeżdżają niezwyczajna wieś w końcu Lipca.

— Jedna z tutejszych gazet donosi, że Królowa kazała robić w Paryżu koronacyjny ubior.

— Na bal dworski, dany w dniu 10 b. m. rozdano 600 biletów; wszystkie pokoje były nader okazale oświecone. Zielony salon (drawingroom) obity adamaszkiem tej barwy, suto złotem ozdobiony, zawierał wizerunki angielskich Królów w porządku lat i rodu; sala tronowa urządzoną była na chłodniki; jej obicia karmazynowe odbijały się ozdobnie obok złoconych pilastrów, a ogromne zwierciadła powtarzały stokrotnie przepyszne światło, rozlewane z ogromnego świecznika. Szczególniej uroczy widok przedstawiała galerya obrazów, długa na 190 stóp, a szeroka na 40, która pięcią świecznikami oświecona była. Obrazy wielkich mistrzów pokrywały jej ściany, a główne wnijście ozdobione było posągami dłóta Kanowy, wyobrażającemi Wenerę i Hebę. Żółty salon przeznaczono na tańce; w nim umieszczono orkiestry Weipperta i Straussa, a najrzadsze rośliny rozstawione po niszach, mile pieściły oko i rozkoszną woń roztaczały. O kwadransie po 10 przybyła Królowa; na jej spotkanie wyszli wszyscy Xiążęta Królewskiego Domu; zabrzmiała natychmiast pieśń narodowa: *God save the Queen* wykonana po mistrzowsku przez orkiestrę Weipperta. Lord podkomorzy przeprowadził N. Panią przez wszystkie salony, w których odbierała hołd uszanowania od obecnych osób. Królowa tańcowała z wdziękiem, kadrylla z *czarnego domino.* Wszyscy mężczyzni byli w mundurach, a damy miały bogate suknie dworskie. Zabawa przeciągnęła się aż do rana. (*G.R.K.P.*)

Niderlandy.

Amszterdam, 16-go Maja.

Król zamieszkał letni zamek Bosch, gdzie się także dziś przeniosła Xiężna Albrechtowa Pruska.

— Dziś odjeżdża Królewicz Xiąże Oranii do Szląska; w podróży swojej odwiedzi ciotkę w Kassel. Pogłoski, udzielone przez gazety angielskie, jakoby Królewicz miał przybydź do Anglii, okazały się zupełnie płonnemi. (*G.R.K.P.*)

Hiszpania.

Madryt, 8-go Maja.

Listy z Burgos donoszą o nowém powstaniu przeciwko Don-Carlosa; niejaki bowiem Ochotorena de Betulo ogłosił niepodległość prowincyj Biskajskich. Podług tychże wiadomości, Don-Carlos, jak tylko się ukazał w Estelli, miał zostać przymuszonym do powrótu, gdyż zabroniono mu wstępu.

— Hrabia Latour-Maubourg ze swoją familią opuścił dzisia Madryt. Przed wyjazdem, udzieliła mu Królowa Order Karola III, a jego małżonce Order Maryi-Ludwiki.

— Izba Deputowanych na dzisiejszém swém posiedzeniu rozpoczęła rozprawy o projekcie Margrabiego de las Navas i niektórych innych deputowanych, względem ulepszenia położenia sekularyzowanego zakonnego duchowieństwa. Zresztą mówiono powszechnie, że Izby wkrótce odroczone będą.

Dnia 9-go.

Komendant okręgu Rioga doniosł Kapitanowi Jeneralnemu Starej Kastylii, że niespokojności w prowincyach Biskajskich doszły do najwyższego stopnia i że w Salvatierra w Alawie wybuchło drugie powstanie, na czele którego stał Jenerał Villareal. Hasło jest: precz z juntą! Niech żyie Don Sebastean i Religia!

Saragossa, 10 Maja.

Potwierdza się, że zapaliło się nowe powstanie przeciwko Don-Carlosowi w Estelli. Iriarte, który w pochodzie tu był napadniony, a wczora oczekiwany w tutejszém mieście, nagle zwrócił się ku Nawarrze i wezwał wszystkie wojska do Ribeira, ażeby wsparły tę kontrrewolucyą w Estelli. Jenerał Oraa wezwał władze Saragossy, ażeby na rachunek niewypłaconych jeszcze podatków, wydały mu million realow, dla opłacenia żołdu wojsku jego, jednak mu tego odmówiono. W Katalonii około 2,000 Karolistów, jakoby przymuszeni byli przez Barona Meer do złożenia broni. (*A.P.S.Z.*)

Смѣсь.

Въ Сѣверной Пчелѣ помѣщена слѣдующая статья: „Въ одномъ изъ Нѣмецкихъ журналовъ напечатано письмо изъ Штутгарта, относительно работъ, производящихся надъ сооруженіемъ памятника Шиллеру, и между прочимъ упоминаютъ въ томъ письмѣ объ обстоятельствѣ, любопытномъ для Русскихъ. На фундаментѣ памятника будетъ начертано славное имя Августѣйшаго Монарха, воины коего, за двадцать пять лѣтъ предъ симъ, доблестно сражались на поляхъ брани въ Германіи. Въ 1813 г., во время пребыванія союзныхъ войскъ въ Веймарѣ, подъ главнымъ начальствомъ Князя Витгенштейна, исключительно для военныхъ было дано представленіе первой трилогіи Шиллера, Валленштейнъ (Wallensteins Lager). Ни какое зрѣлище не могло произвести въ то время сильнѣйшаго впечатлѣнія!—При сооруженіи, въ С. Петербургѣ, памятника Императору АЛЕКСАНДРУ Благословенному, въ присутствіи архитектора Адамини, управлявшаго работами при сей постройкѣ, переданъ Полковнику Потту Секретарю Минералогическаго Общества въ С. Петербургѣ, одинъ изъ осколковъ гранита, отсѣченныхъ отъ краевъ колонны По приказанію Полковника Потта, этотъ осколокъ былъ выполированъ, и въ него вставили бронзовую вызолоченную плиту съ надписью. Камень сей отправленъ въ Штутгартъ, и будетъ вложенъ въ фундаментъ памятника, воздвигаемаго безсмертному поэту. Надпись на бронзовой доскѣ слѣдующая: „Когда въ 1813 году, воины АЛЕКСАНДРА I-го, подъ начальствомъ Князя Витгенштейна, поспѣшили на помощь Германіи, во время ихъ пребыванія въ Веймарѣ, въ честь войскъ сего полководца, представленъ Шиллеровъ Станъ Валленштейна. Въ благодарномъ воспоминаніи о томъ, Полковникъ Поттъ, отъ имени всѣхъ Императорскихъ Россійскихъ воиновъ, сражавшихся и проливавшихъ съ нимъ вмѣстѣ кровь въ священной борьбѣ, начерталъ сіи строки, на подлинномъ гранитѣ памятника, воздвигнутаго Россіею своему обожаемому Монарху Императору АЛЕКСАНДРУ I, въ С. Петербургѣ." На тойже доскѣ вырѣзано, въ подраженіе рукѣ архитектора Адамини, свидѣтельство, что гранитъ подлинно отсѣченъ отъ колонны.

— Докторъ Рокъ, авторъ извѣстныхъ сочиненій по части ботаники, говоритъ въ своемъ Traité des plantes usuelles, что запахъ чеснока имѣетъ свойство, охранять дозрѣвающіе плоды отъ птицъ и что достаточно повѣсить на сучьяхъ плодовыхъ деревьевъ нѣсколько головокъ чесноку, чтобы отогнать отъ нихъ воробьевъ и другихъ птицъ.

— Г. Скрибъ написалъ уже 282 драмматическихъ сочиненій. Полагая, что ежедневно представляютъ, среднимъ числомъ, 20 его произведеній, чистый доходъ отъ представленій и изданія его твореній просрираться долженъ до 120,000 фр. (*О.Г.Ц.П.*)

Концертъ на скрипкѣ Г. Липинскаго въ Вильнѣ 11 Мая 1838.

Нѣсколько уже мѣсяцевъ знали въ Вильнѣ о прибытіи Г. Липинскаго въ С. Петербургъ. Знатоки и любители съ восторгомъ разсуждали объ его игрѣ; предусматривали, что не смотря на всю его скромность, онъ силою генія и возвышеннымъ искуствомъ побѣдитъ соперниковъ, и въ самомъ дѣлѣ, извѣстія изъ С. Петербурга оправдали ихъ предвѣщанія. Потомъ прошелъ слухъ, что проѣздомъ изъ столицы онъ посѣтитъ Вильну. Я видѣлъ радость, видѣлъ какъ многіе на перерывъ старались, помѣстить этого чрезвычайнаго человѣка въ домахъ своихъ по его достоинству. Что касается меня, не слыша никогда Липинскаго а зная, какъ люди часто преувеличиваютъ похвалы или порицанія, я съ душевною радостію ожидалъ торжественной минуты, когда долженъ услышать эту расхваленную игру. Я самъ обучался музыкѣ и довольно хорошо понималъ ее, но это было во времена старой школы: объѣхавъ всю почти Европу, я встрѣчалъ многихъ виртуозовъ и всегда внимательно ихъ слушалъ; потому и теперь рѣшился совокупить всѣ мои силы и самъ по себѣ судить.

Объявленъ концертъ Липинскаго. Съ нетерпѣніемъ вхожу въ залу, многочисленные слушатели занимаютъ мѣста, наступаетъ рѣшительная минута, Г. Липинскій подходитъ къ налою; шорохъ въ собраніи умолкаетъ; водворяется тишина, какъ бы никого не было. Весь почти превращенный въ слухъ, съ напряженіемъ внимаю игру не спуская глазъ съ виду и движеній играющаго. Совѣстно сознаюсь, что по разыграніи нѣсколькихъ начальныхъ тактовъ, я дрожалъ невольно и это вѣроятно было слѣдствіемъ сильнаго волненія слуховыхъ органовъ, проникающаго до чувствъ души Въ продолженіе первой части концерта, я движимъ былъ разными чувствами, то пріятными и веселыми, то важными, унылыми и содрогающими; при каждомъ дви-

Rozmaitości.

Czytamy w Pszczole Północnej: „W jednym z dziennikow Niemieckich ogłoszono list ze Sztudgardu pisany, donoszący o robotach, odbywających się około wzniesienia pomnika dla Szyllera; w liście tym jest, między innemi, wzmianka o okoliczności, ciekawej dla potomnych, a szczególniej dla Rossyan. Na podstawie pomnika ma bydź skreślone sławne imię Potężnego Monarchy, którego wojownicy, przed dwudziesto pięcią laty, świetnie walczyli na polach bitew w Niemczech. W r. 1813, podczas znajdowania się wojsk sprzymierzonych w Wejmarze, pod głównem dowództwem Xięcia Wittgensteina, jedynie dla wojskowych dane było przedstawienie pierwszej części trylogu Szyllerowskiego, Wallensztein (Wallensteins Lager). Żadne widowisko nie mogło wtenczas większego sprawić wrażenia! Przy budowaniu w Petersburgu pomnika dla Cesarza ALEXANDRA Błogosławionego, w obec architekta Adamini, kierującego robotą, oddany został Półkownikowi Pott, Sekretarzowi towarzystwa mineralogicznego w Petersburgu, jeden z kawałkow granitu, odciętych od krawędzi kolumny. Z polecenia tegoż Półkownika Pott, kawałek ten został wypolerowanym, i osadzono w nim tablicę bronzową pozłacaną, z stosownym napisem. Odesłano ten kamień do Sztutgardu, gdzie będzie złożony w fundamencie pomnika, wystawić się mającego dla nieśmiertelnego poety. Napis na tablicy bronzowej, jest następny: „Kiedy w r. 1813 wojownicy ALEXANDRA I-go, pod wodzą Xięcia Wittensztejna, pośpieszyli na pomoc Niemcom, w czasie pobytu ich w Wejmarze, na cześć wojsk tego wodza, przedstawiono Szyllera Oboz Wallensteina. Wspominając o tym wypadku z wdzięcznością, Półkownik Pott, w imieniu wszystkich wojowników Cesarsko-Rossyjskich, którzy z nim pospołu walczyli i krew przelewali w świętej walce, skreślił te wyrazy na granicie z pomnika, wzniesionego przez Rossyą dla swego ubóstwianego Monarchy, Cesarza ALEXANDRA I-go, w Petersburgu." Na tejże tablicy wyrżnięte jest *facsimile* świadectwa budowniczego Adamini, że granit ten istotnie odrąbany był od kolumny.

— Doktor Roques, autor znakomitych dzieł botanicznych, mówiąc o przymiotach czosnku, w dziele *Traité des plantes usuelles*, zapewnia, że zapach tej rośliny chroni dojrzewające owoce od napadu ptakow, i że jest zupełnie dostatecznem, zawiesić na gałązkach kilka główek czosnku, aby oddalić wróble i inne ptaki od drzew owocowych.

— P. Scribe napisał już 282 sztuk dramatycznych, uważając, że codziennie w przecięciu wystawiają 20 dzieł jego, czysty zatém dochod z wystawy i druku przynosi mu rocznie 120,000 fr. (*G.R.K.P.*)

Granie na skrzypcach P. Lipińskiego w Wilnie 11 Maja 1838.

O przybyciu P. Lipińskiego do Petersburga wiedziało już Wilno od kilku miesięcy. Znawcy i miłośnicy muzyki rozprawiali z uniesieniem o jego graniu; przewidywali, iż pomimo całej, jemu właściwej skromności, mocą geniuszu i wygórowanej sztuki zwycięży spółzawodnikow: jakoż wiadomości z Petersburga przepowiedźenia ich potwierdziły. Poźniej wieść się rozeszła, że w przejeździe ze stolicy będzie w Wilnie. Byłem świadkiem radości; widziałem, jak wiele się osob ubiegało, żeby tego nadzwyczajnego wirtuoza w swych domach podług jego zasług umieścić. Co do mnie, nie słysząc nigdy P. Lipińskiego, a znając z doświadczenia, jak ludzie często radzi przesadzać w pochwałach i naganach, czekałem z tajemną radością uroczystej chwili, kiedy to granie, tak wychwalane, usłyszę. Uczyłem się grać i grałem dość biegle, lecz w owych czasach dawnej szkoły. Przebiegłszy całą prawie Europę miałem zręczność słyszeć wielu muzykow i zawszem słuchał z uwagą; więc postanowiłem zebrać wszystkie me siły, na jakie się zdobyć mogłem, i sam przez się sądzić.

Ogłaszają dzień koncertu Lipińskiego. Z zapałem wchodzę do sali; liczni słuchacze zasiadają; wybija stanowcza minuta, P. Lipiński stawa przed pulpitem: szmer w zgromadzeniu ustaje; następnie cichość, jak gdyby nikogo nie było. Cały niemal w ucho przeistoczony z ciekawością wytężoną słucham grania, patrząc na postawę i poruszenia grającego. Wyznaję najszczerzej, że za odegraniem kilku taktow początkowych drżałem pomimowolnie, i to było oczywiście skutkiem mocnych wzruszeń organow słuchu, przedzierających się aż do uczuć woli. W całym ciągu grania pierwszej części koncertu wzbudzały się we mnie różne czucia zmysłowe, już miłe i wesołe, już poważne, smutne i trwożące; dusza, za każdym pociągiem smyczka mistrzowskiego, przechodziła w głębi swego państwa ró-

женіи мастерскаго смычка, душа въ глубинѣ своего царства проходила разныя состоянія мыслящей силы и внутреннихъ душевныхъ чувствъ; однако будучи совершенно преданъ столь нѣжнымъ наслажденіямъ, которыхъ я неиспытывалъ до сихъ поръ, я не былъ въ состояніи входить въ подробное разсмотрѣніе прелестной игры. По разыграніи послѣдняго solo, раздались громкія рукоплесканія,— самое натуральное гласное почтеніе, оказанное музыкѣ, которая подражаетъ разнымъ человѣческимъ голосамъ и до крайней степени въ разныхъ отношеніяхъ старается оные усовершенствовать: а сверхъ того, сколько разъ душа сильно взволнованная столь стремительныя эти волненія, обнаруживаетъ нѣкоторыми тѣлодвиженіями, восклицаніями или мимическими знаками. Рукоплесканія имѣютъ здѣсь нравственное значеніе; это признаки душевныхъ восхищеній удивленія, почтенія и признательности къ тому, который внушилъ новую, неиспытанную прежде радость, и пролилъ въ сердца чувство утѣшенія жизни, столь рѣдкое въ нашей юдоли.

Отдохнувъ нѣсколько, послѣ пріятнаго утомленія, я съ большимъ хладнокровіемъ началъ разбирать мои впечатлѣнія. Я замѣтилъ у Г-на Липинскаго явныя, богатыя естественныя способности къ музыкѣ, но такіе первоначальные зародыши ничего бы не произвели, или только обыкновенные скучные плоды, еслибъ этотъ почтенный мужъ, почувствовавъ себя одареннымъ свыше, не старался усовершенствовать дарованія свои собственными мозольными трудами. И такъ онъ преодолѣлъ лѣность и пренебреженіе, эти неодолимыя преграды, во всѣхъ человѣческихъ предпріятіяхъ; безпрестаннымъ упражненіемъ пріобрѣлъ невѣроятную легкость въ механизмѣ искуства; презрѣлъ слишкомъ обыкновеннымъ путемъ посредственности и обогащенный первоначальными музыкальными выраженіями, а также образованностію ума, научился восхищать чудесною музыкою.

Слѣдуютъ двѣ другія части концерта. Такъ какъ органъ зрѣнія, чувство обращающееся ко всѣмъ предметамъ, весьма жаждущее, любопытное и перелетное, много мнѣ причиняло разсѣянія, то я для вящшаго изслѣдованія чувствованій моихъ, рѣшился слушать эти двѣ части съ закрытыми глазами. Въ такомъ состояніи слушаю; но что дѣлается со мною, когда какъ въ зрительной трубкѣ, я вижу слухомъ въ умѣ моемъ, я вижу драматическія картины оживленныя прелестью музыки. Кажется мнѣ, дѣвица въ полной красотѣ первой молодости, плѣнительнаго вида, наскучившая продолжительнымъ отсутствіемъ своего милаго, горько жалѣетъ о своемъ положеніи. Однако внезапно румянецъ открытой радости, покрываетъ лице ея, видно что она получила извѣстіе о немедленномъ возвращеніи милаго. Наконецъ она его видитъ и съ невинною откровенностію, однако незабывая достоинства своего пола, подходитъ къ нему съ восторгомъ. Кажется слышу, какъ они передаютъ другъ другу слова любви, прерывая вздохами. Послѣ краткаго разговора, удаляется отъ него огорченная, какъ бы узнавъ его измѣну и хладнокровіе, хотя и скрытыя притворно. Юноша трогательнымъ голосомъ кажется хочетъ убѣдить ее въ своей вѣрности: она почти въ обморокѣ говоритъ тихо: стражду..... несчастная..... вѣроломный: вотъ *Адажіо* концерта. Опять кажется мнѣ, что вижу поле сраженія древнихъ народовъ, вижу борьбу лютыхъ воиновъ, слышу громъ оружія, поощреніе вождей немногими убидительными словами къ мужеству, стонъ умирающихъ, крики побѣдителей, вижу какъ грудь сшибается съ грудью, щитъ со щитомъ: это военное *Allegro*. Я смотрю все еще слухомъ, драмматическую картину страстнаго порыва и людскаго недуга. Побуждаемый гнѣвомъ, горящій мщеніемъ, жадностью и завистью, негодуетъ на всѣхъ, рѣшается на всякое зло, притѣсняетъ невинныхъ, не уважаетъ суда совѣта, рѣшается на преступленія, опомнясь нѣсколько, жалѣетъ о своихъ порокахъ, рѣшается владѣть собою: но несчастный навыкъ къ страстнымъ волненіямъ возбуждаетъ его и приводитъ въ новое неистовство: это послѣднее *Рондо*.

Наконецъ открываю глаза и не вижу никакой сцены. И такъ что изъ сего должно заключать? Волшебная фантазія и творческая идея у Г-на Липинскаго, обогащенныя высокими мыслями изящной музыки, живо отзываются къ подобнымъ чувствамъ въ слушателяхъ. Г. Липинскій, постоянными трудами и врожденнымъ геніемъ завладѣлъ всѣмъ музыкальнымъ царствомъ, понялъ ея поэзію, соединилъ съ духомъ живописи, этимъ изумительнымъ искуствомъ гармоническихъ соотношеній свѣта съ тѣнью и таковымъ тройнымъ могуществомъ производитъ такія чудеса. Посему Г. Липинскій есть музыканъ-поэтъ а скрипка въ рукахъ его четырехструнная гармоника.

żne stany władzy myślenia i uczuć wnętrznych umysłowych: zajęty atoli całkowicie używaniem ogólnie przyjemności, tak górnych, dotąd mi nieznanych, nie zdołałem wchodzić w rozbior szczegółowy rozmaitości powabnej. Po odegraniu ostatniego sola nastąpiły głośne oklaski,— nader przyrodzony hołd głosowy, złożony muzyce, która głosy rozliczne naśladuje, i do najwyższego stopnia w różnych stosunkach usiłuje doskonalić: a nadto, ilekroć dusza mocno wzruszona, tylekroć wzruszenia te gwałtowne oznacza jakiemiś jestami, wykrzyknieniami lub znaki mimicznemi. Te oklaski mają znaczenie moralne: są to oświadczenia z uniesień umysłowych podziwienia, szacunku i wdzięczności temu, który zachwycił nową, przed chwilą nieznaną radością, dał uczuć tak rzadką na padole naszym roskosz bytu.

Odpocząwszy nieco po łagodném utrudzeniu, począłem uważać zimniej me wrażenia. Postrzegłem w P. Lipińskim wyraźne do muzyki, szczodre usposobienia przyrodzone; lecz takie pierwiastkowe zarody nicby nie wydały, albo powszednie płody tak nudzące, gdyby ten mąż znamienity, uczuwszy w sobie te dary łaskawej dłań natury, nie starał się ich własném moralném i wytrwałem rozwinąć usiłowaniem. Zwalczył więc leniwstwo i gnusność, te uporczywe zawady we wszystkich człowieka przedsięwzięciach; przez ćwiczenie się ciągłe nabył trudnej snadności w mechanizmie sztuki, wzgardził zbytnie ubitym torem niedołężnej mierności, i zbogacony pierwotworami muzycznemi, oraz ukształceniem umysłowém, nauczył się dziwami muzyki zachwycać.

Następują dwie inne części koncertu. Ponieważ oko, ten organ widzenia, zmysł na wszystkie się rzucający przedmioty, nader chciwy, ciekawy i lotny, wiele mi sprawiał rozstargnienia: więc postanowiłem dla spokojnego śledzenia swych uczuć słuchać tych dwóch części z oczami zawartemi. Zatém słucham ślepy; lecz cóż się ze mną dzieje, kiedy, jak w kaleidoskopie, widzę uchem w mym umyśle malowidła, widzę obrazy dramatyczne, urokiem muzyki ożywione. Zdaje mi się (inaczej tego wyrazić nie mogę), iż dziewica w całym powabie pierwszej młodości, postaci nadobnej i wspaniałej, stęskniona długą nieobecnością swego narzeczonego, ubolewa rzewnie nad swym stanem. Nagle atoli rumianość otwartej radości okrywa jej lica; znać że odebrała wiadomość o rychłym ulubionego powrócie. Ogląda go nakoniec i z niewinną szczerotą, pomniąc wszelako na płci swej godność, zbliża się doń z uniesieniem. Słyszę, jak szepcą słówka miłości, westchnieniami przerywane. Po chwili odstępuje odeń stęskniona, jak gdyby, przez skory instynkt niewieści, poznała w nim odmianę i oziębłość, lubo sztuką dworactwa pokryte. Młodzian głosem roszczulającym zdaje się chcieć ją przeświadczyć o swej wierności, ona prawie omdlewając mówi najciszej: cierpię!... nieszczęśliwa!.... wiarołomny!... otoż *Adagio* koncertu. Znowu zda mi się, iż widzę pole bitwy ludow starożytnych; widzę walczących z wściekłością, słyszę szczęk oręża, chrzęst zbroi, podżeganie wodzów dzielnemi krótkiemi słowy do męztwa, jęk umierających, wrzaski zwycięzców; widzę jak prze w pierś, tarcza w tarczę: to *Allegro* wojenne. Postrzegam jeszcze zawsze uchem, obraz dramatyczny zapędu namiętnego i słabości ludzkiej. Oto wzbudzony gniewem, podniecany zemstą, chciwością i zawiścią, dąsa się na wszystkich, broi wszelkie złe, prześladuje niewinnych, nie dba o sąd sumienia, dopuszcza się zbrodni; uspokoiwszy się nieco, ubolewa nad swemi zdrożnoścismi, przedsiębierze czuwać i panować nad sobą: ale nieszczęsny nałog wzruszeń namiętnych znowu go wzburza i do nowego szału podbudza: to, ostatnie *Rondo*.

Otwieram nakoniec oczy i żadnego nie widzę obrazu. Cóż ztąd za wniosek? Fantazija czarodziejska i twórcza imaginacija w P. Lipińskim, zbogacone licznemi myślami muzyki górnej przemawiają wybitnie do podobnych władz w słuchaczach. P. Lipiński przez ciągłe trudy i wrodzony geniusz zawładał całém państwem muzyki, chwycił jej poezyą, skojarzył z duchem malarstwa, z tą sztuką zadziwiającą harmonicznych stosunkow światła z cieniami, i tą troistą potęgą takich dziwow dokazuie. Zatém P. Lipiński jest muzykiem poetą, a skrzypce w jego ręku są harmoniką czterostrónną.

Józef Bychowiec.

ВИЛЬНА. Типограф. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Мая 24 д. 1838 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. *Левъ Боровскій.*